

Regionpolitiskt program

2022-2026

miljöpartiet de gröna

VÄSTRA GÖTALAND

INTRODUKTION

Det regionalpolitiska programmet är ett samlat dokument för de områden och frågor som vi i Miljöpartiet fokuserar vårt arbete på i Västra Götalandsregionen 2022–2026. Med energi, engagemang, mod och beslutsamhet påverkar vi positivt till förbättring och inspirerar i såväl närområde, region och omvärld.

Den senaste IPCC-rapporten och kriget i Ukraina visar på behovet att kraftigt accelerera omställningen. Vi arbetar med regional utveckling där vi är med och fattar kloka, politiska beslut som underlättar för människor att välja miljö- och klimatsmart. Vi driver en omställning av hälso- och sjukvården. Inom kollektivtrafiken verkar vi för ett ökat, hållbart resande och vi brinner för ett rikt kulturliv som ger livskraft och glädje.

miljöpartiet de gröna

VÄSTRA GÖTALAND

KAPITEL 1. MILJÖ & KLIMAT – VÄSTRA GÖTALAND FÖR FRAMTIDEN

Våra ekosystem och naturmiljöer är fundamentet för allt liv på vår planet. I en klimatkris behöver vi visa att vår politik lever upp till vad som krävs för att undvika ohanterbara följder och visa på klimatsmarta alternativ. Hållbarhet, fossiloberoende och cirkularitet är grundbulten för en hållbar region i framkant.

Landsbygden är en central motor för Sveriges omställning till ett mer hållbart samhälle, med fokus på mat, energi, levande natur och effektiv resurshushållning. Västra Götaland är ett Sverige i miniatyr med både landsbygd och storstad där våra lösningar kan inspirera landet i stort. Vi ska skapa engagemang och incitament i såväl stad som på landsbygd att leva klimatsmart, anpassat efter villkor och behov så att alla känner att omställningen är möjlig, gynnsam och ekonomiskt försvarbar.

Vår politik ska främja näringslivets omställning mot en cirkulär ekonomi samt förenkla, motivera och inspirera till klimatsmarta konsumtionsmönster.

Istället för bla, bla, bla – Handling!

Västra Götalandsregionen får mycket beröm för sitt klimatarbete men gör vi tillräckligt för att nå våra nödvändiga mål? Här krävs mod, handlingskraft och mindre prat.

Västra Götaland har potential att med en gemensam röst och vilja, påskynda omställningen och vara ett föredöme. Vi kan visa att genom förändring av samhällen och system kommer även nya möjligheter och kvaliteter. Detta driver i sin tur på utvecklingen i Västsverige och attraherar investeringar som gör regionen både attraktiv och trovärdig. Genom att förhålla oss och styra beslut efter en koldioxidbudget tar vi ansvar och når nödvändiga mål. Handlingsplanen för Fossilfritt Västra Götaland är ytterligare ett styrdokument för beslut och ska genomsyra hela regionens arbete framåt. För samverkan över gränserna och dela goda initiativ vill vi även utveckla det miljöstrategiska samarbetet mellan kommunerna och regionen.

Ur fossilberoendet och in i industriutvecklingen

Västra Götalandsregionen ska år 2030 vara helt fossiloberoende – det här är en utveckling som vi behöver driva på tillsammans med den Västsvenska industrin som ofta ligger i framkant i utvecklingen. Genom regionalt samarbete, tydliga krav och styrmedel driver vi på och inspirerar utvecklingen på nationell och internationell nivå.

Med en tydlig färdplan når vi målet

Det är glädjande att Västra Götalandsregionen under förra mandatperioden antog en koldioxidbudget; ett tydligt politiskt ramverk som visar hur mycket utsläppen behöver minska varje år för att regionen effektivt ska uppfylla sin del av Parisavtalet. Miljöpartiet anser att denna budget ska genomsyra och användas som överordnat styrdokument för regionens samtliga verksamheter. Detta för att på allvar, på ett tillräckligt och mätbart sätt ta itu med det akuta klimatläge vi befinner oss i.

Ytterligare instrument för att lyckas med klimatomställningen är Miljöpartiets nationella Klimatfärdplan med tydliga förslag som regionen bör känna till och förhålla sig till.

Vi föreslår även att en extern miljörevision ska redovisa vilka beslut i regionen som stödjer respektive motverkar minskad klimatpåverkan.

Rättvis och hållbar mat

Västra Götalandsregionens inriktning för långsiktigt hållbar livsmedelsförsörjning bygger på uppdraget att främja regional utveckling och invånarnas hälsa. Utveckling ska ske av produktion, kompetensförsörjning och goda matvanor som också minskar miljöpåverkan och möter ökade kundkrav. Därtill vill vi att en strategi upprättas för ökat entreprenörskap och forskning med fokus på hållbarhet, gröna näringar och hållbar livsmedelsproduktion. Miljöpartiet vill servera närproducerad, vegetarisk, vegansk och ekologisk mat i regionen, och aktivt arbeta mot matsvinn.

Upphandla varsamt och ansvarsfullt

Regionens upphandling ska vara ett verktyg för att främja innovationer, miljömässigt hållbara produkter och tjänster. Social hållbarhet och hänsyn är en självklarhet och svenska djurskyddsregler ska följas. Den mat som inhandlas och serveras i regionens kök bör övervägande bestå av ekologiska och vegetariska produkter. En effektiv inköpsprocess ska leda till lägre kostnader och minskad upphandlingsvolym.

Heja biologisk mångfald!

Människan är beroende av den biologiska mångfalden och ekosystem i balans för vår överlevnad. Med vår livsstil, tar vi allt mer plats på jorden på andra arters bekostnad. En rik biologisk mångfald behöver bevaras, stärkas och återställas. Vi föreslår ett framtagande av en biologisk mångfaldsplan som verktyg för bättre förståelse och påverkan vid byggen, infrastrukturprojekt och generellt bättre regional utveckling.

Vi vill värna om ett hållbart jordbruk, skydda produktiv åkermark och gynna ekologiskt jordbruk.

Vi vill se god djurhållning för en landsbygd full av liv som i sin tur möjliggör ökad regional självförsörjning. Vi står för ett långsiktigt hållbart fiske, ökat skydd av hav, kuster, sjöar och vattendrag, samt rädda havet och vatten från gifter och övergödning. Vi ska verka för en cirkulär användning av vatten. Våra dricksvattentäkter ska säkras från föroreningar.

Inom skogsbruket vill vi begränsa kalhyggen till storlek och antal. Vi vill öka andelen hyggesfritt skogsbruk. På detta sätt kan vi bruka skogen samtidigt som den finns kvar både för den biologiska mångfalden och friluftslivet. Ett hållbart skogsbruk bibehåller de ekosystemtjänster som skogen står för. Vi arbetar för att den här utvecklingen i regionen genom att sätta ett samhällsekonomiskt värde på skogens ekosystemtjänster. Vi ska även verka för återskapande av naturliga kolsänkor.

God och hållbar energi åt folket!

Västra Götaland bör vara en stolt föregångare för grön energi. Regionen ska verka som samordnare för att förverkliga stora satsningar på förnybar elproduktion. Till exempel vindkraftsparker och solcellsanläggningar. Vi vill att regionen satsar på 100 % förnybar energi i alla regionens verksamheter med bland annat solceller och laddinfrastruktur på alla regionens egna fastigheter. Regionen kan här stödja samordning mellan kommuner eller stötta med kompetens genom att anställa expertis tillgänglig för mindre kommuner.

Vi vill att Västra Götalandsregionen även fortsättningsvis ska vara fri från uranbrytning och kärnkraft. För Miljöpartiet handlar det om en ekonomiskt och ekologiskt ansvarsfull energiförsörjning, men också om vårt regionala ansvar för folkhälsan.

Miljöpartiet vill uppgradera det svenska stamnätet för el så hela landet får ett smart, flexibelt och robust elnät som klarar mer förnybar el och som står emot allt värre oväder. energilagring läs mer här: https://www.mp.se/sites/default/files/100_fornybar_energi_program.pdf

Miljöpartiet i Västra Götaland kommer inom området för miljö arbeta för att:

- främja cirkulär ekonomi och klimatsmarta konsumtionsmönster
- koldioxidbudgeten ska vara övergripande och styrande
- upphandling sker utifrån miljömässiga, sociala, och djuretiska krav
- bevarande och förstärkning av den biologiska mångfalden prioriteras
- regionen satsar på 100 % förnybar energi i regionens alla verksamheter.

Kapitel 2: Resan mot målet – infrastruktur och hållbart resande

Miljöpartiet vill skapa en hållbar infrastruktur som gynnar klimatsmart resande i hela regionen. Utsläppen från vägtrafiken står för en stor del av klimatutsläppen och regionen kan som ansvariga för infrastruktur och kollektivtrafik göra en stor skillnad.

Efter pandemin står vi inför en omstart i kollektivtrafiken – det kanske till och med är dags att vi börjar prata bredare om en hållbar mobilitet? Vilken roll ska kollektivtrafiken ha när medicin blir levererad till dörren med en drönare efter ett digitalt vårdbesök? Det är många frågetecken nu om hur framtidens resande ska och kommer se ut. Men, de viktigaste ledorden måste vara fossilfritt, resurseffektivt, flexibelt, enkelt, till ett pris som passar flertalet. Vi ska se till att minska trängsel och buller i våra städer, ha snabba stråk som knyter samman regionen och ha en god, anpassad access för alla oavsett funktionsvarianter.

Stadstrafik 2.0

I våra större städer (Göteborg–Mölndal–Partille, Borås, Trollhättan–Vänersborg, Skövde och Uddevalla) reser många kollektivt och trängseln på bussar och spårvagnar är ofta stor. Antalet invånare i bara Göteborg, Mölndal och Partille förväntas öka med 200 000 till 2035. Därför behöver kollektivtrafiken byggas ut både gällande yta, frekvens och nya lösningar som passar till respektive område, till exempel ser vi metrobussar med egna körbanor som ett bra alternativ.

Lättare, enklare och billigare kollektivtrafik

Miljöpartiet vill sänka trösklarna till kollektivtrafiken. För att locka nya resenärer måste det vara enkelt. Därför har vi varit det drivande partiet för det nuvarande zonsystemet, där Västtrafiks över 70 zoner ersattes av de 3 nya zonerna hösten 2019. Nu vill vi ta nästa steg och ha en maxtaxa i kollektivtrafiken. En ska inte behöva fundera över ifall månadskort eller köp av enkelresor är det mest prisvärda, utan vi vill sätta ett tak på vad det får kosta. När taket uppnåtts reser en kostnadsfritt resten av månaden. Vi vill även se en ny finansieringsmodell av kollektivtrafiken för att kunna undvika de ständiga prishöjningarna. Den fortsatt kraftigt utbyggda kollektivtrafik vi gröna vill se, kräver fler inkomstkällor än regionskatten och biljettintäkter.

Regionen runt på två hjul

Cykel är ett miljövänligt och folkhälsofrämjande transportmedel inom såväl tätort som på landsbygd. I den cykelpotentialstudie som Västra Götalandsregionen gjort fastslås att nära 40 % av regionens arbetande befolkning

kan nå sitt arbete inom 30 minuter med vanlig cykel. Till de kommuner där förutsättningen är bäst hör kommuner som Åmål, Dals-Ed, Borås, Lidköping, Tidaholm och Hjo.

Cykeln är ett högst rimligt alternativ för vardagsresor i hela vår region. För att göra det enklare att kombinera cykel och kollektivtrafik vill vi även göra det möjligt att ta med cykeln på landsbygdsbussarna.

Gärna järnväg

Vi vill prioritera utbyggnad och upprustning av järnvägsnätet, framförallt dessa förbindelser: Alingsås–Göteborg, Borås–Göteborg (med vidare sträckning mot Stockholm), samt förbindelser mot Oslo och Öresundsregionen.

På Miljöpartiets initiativ har möjligheten att öppna fler tågstopp på landsbygden utretts och cirka femton orter pekats ut som tänkbara, varav Bäckefors, Dals Rostock, Brålanda, Frändefors, Hillared, Långhem och Grimsås i ett första skede. För att detta ska vara möjligt är det avgörande att satsa på våra mindre banor. Vi vill se satsningar på till exempel Alingsåspendeln, Kinnekullebanan, Bohusbanan, Alependeln, Älvsborgs-Viskadalsbanan och Kust till kust-banan.

Gods

Idag forslas enorma mängder gods med lastbil och detta förväntas öka till 2030, vilket är oacceptabelt om regionen ska klara sina egna klimatmål. Vi vill att gods i första hand ska gå på järnväg eller med båt. Regionen behöver spela en aktiv roll för att öka mängden fossilfria transporter, till exempel genom samordning och ett aktivt samarbete med såväl forskning som näringsliv.

Vänersjöfarten är oerhört viktig för Västsverige och Miljöpartiet vill se en lösning på nya slussar i Trollhättan.

Och där tåget eller bussen inte går då?

Vi är väl medvetna om att järnväg och även busstrafik inte är ett alternativ i delar av vår region liksom att cykeln inte alltid räcker till, och vill därför säkerställa att det mindre vägnätet på landsbygden håller god standard, detta är så mycket viktigare än nya vägsatsningar kring de större städerna eller på nya motorvägar. Närtrafik och anropsstyrd trafik fyller en viktig funktion på landsbygden, och det är viktigt att den utvecklas. Vi vill även utveckla möjligheten till det som kallas kombinerad mobilitet. Genom en app bokas exempelvis samåkning, bilpool, lastcykeluthyrning eller kollektivtrafik. Detta testas i några mindre orter på den skaraborgska landsbygden och vi vill sprida detta till övriga regionens landsbygder.

Hela sommaren på ett kort

Sommaren 2022 infördes äntligen ett sommarkort i kollektivtrafiken. Sommarkortet var en av våra huvudfrågor i valet 2018 och vill göra det ännu mer förmånligt till kommande somrar, till exempel genom att göra så det gäller hela sommaren och/eller att göra det möjligt att åka fler vuxna på samma kort.

Miljöpartiet i Västra Götaland kommer inom området för infrastruktur och hållbart resande arbeta för att:

- grunden för regionens infrastrukturplanering är hållbart resande och inte fortsatt ökad bilism
- maxtaxa, det till säga ett kostnadstak för resenären, införs i kollektivtrafiken
- storsatsa på cykel för vardagsresor
- öppna fler tågstopp på landsbygden
- den kollektiva stadstrafiken satsas på för att minska trängsel och få bekvämare resor.

Kapitel 3: En sjukvård där människor, inte diagnoser, söker vård

En god hälso- och sjukvård är grundbulten i en välfärdsstat. Det är viktigt för Miljöpartiet att den vård som erbjuds till våra invånare är lätt att nå, har korta väntetider, är enkel att förstå och håller en kvalitet i världsklass. Vi anser att den personcentrerade vården behöver vidareutvecklas och breddas till alla områden inom hälso- och sjukvården. För oss betyder det att hälso- och sjukvården måste se att det är människor, inte diagnoser, som söker vård. Vi vill se ett utbyggt hälsofrämjande arbete på vårdcentraler samt ökad samverkan mellan vården och civilsamhället för både effektiva men också förebyggande åtgärder.

En personlig vård nära dig

Vi i Miljöpartiet vill att du ska kunna ha din vård nära. Det ska vara enkelt att få kontakt med din vårdcentral, oavsett om det innebär att du går in i en byggnad, bokar ett samtal över telefon eller digitalt. Vi vill arbeta för att du som patient ska ha en och samma läkare du kan vända dig till. Oavsett om ditt behov av vård är för somatiska eller psykiska besvär så ska den nära vården finnas där för dig. Specialistsjukvården ska fortsatt vara koncentrerad till färre platser medan den nära vården ska fortsätta byggas ut och stärkas upp.

Vi vill att vårdcentralerna ska kunna anpassa sina öppettider efter hur individens vardag ser ut, oavsett om du är ung eller gammal. Ibland är det enklare för dig som är förälder att ha ett läkarbesök för dig eller ditt barn efter arbete eller skola.

På mindre orter i regionen vill vi att det ska finnas tillgång till exempelvis labb och röntgen så du inte ska behöva resa extra långt för denna service. Det ska inte finnas några hinder för att du ska få tillgång till en god vård.

Vi ser hur omställningen av vården går snabbt och våra invånare har idag andra förväntningar på vården än tidigare. Vi vill fortsätta utveckla och digitalisera vården för en bättre, enklare och effektivare lösning för dig som patient och för de som arbetar inom vården.

Vi vill även förbättra vården för sköra, äldre genom bättre samordning mellan region och kommun. Samt förbättra vården i livets slutskede. Västra Götalandsregionen ska möjliggöra så att alla regionens invånare har rätt till hospic i livets slutskede. Vi vill utveckla den nära vården för våra äldre med förbättrad samverkan mellan regional och kommunal vård. En förebyggande hälsovård såväl som specialistsjukvård för äldre behöver utökas. Äldrekompetens inom primärvården och slutenvård ska stärkas.

Den bästa vården är den som inte behövs

Idag vet vi att om vi fokuserar och ger medel till förebyggande och hälsofrämjande insatser kan många av de folksjukdomar vi har idag motas i grind. Därför vill vi i Miljöpartiet satsa på det förebyggande folkhälsoarbetet. Vi vill att vårdcentralerna ska bygga ut sitt hälsofrämjande arbete och ges möjligheter till en god samverkan med MVC, BVC, förskolor, skolor, ungdomsmottagningar och äldreården. Det är bra för dig som patient och för samhället i stort.

Det finns ett starkt samband mellan livsstil och hälsa. Ett hälsofrämjande arbete behöver bedrivas för levnadsvanor kopplat till kost, fysisk aktivitet, alkohol och tobak. Vi vill att det året du fyller 40 år ska din vårdcentral erbjuda dig ett riktat hälsosamtal samt få en medicinsk hälsostatus.

Ofrivillig ensamhet, ekonomisk utsatthet och arbetslöshet är stora riskfaktorer för att utveckla ohälsa. För att minska ohälsan i samhället krävs ökad samverkan mellan olika aktörer. Hälso- och sjukvården behöver stärka samarbetet med idrottsrörelsen, föreningslivet, friluftorganisationer och andra aktörer inom den idéburna sektorn. Insatser och vårdprogram mot till exempel fetma, ätstörningar och rökning ska finnas på alla vårdcentraler. Vi vill fortsatt stärka det suicidpreventiva arbetet i hela regionen.

Jämlig vård och mänskliga rättigheter

Vi vill att alla ska ha lika rätt till vård oavsett kön, ekonomiska förutsättningar, sexuell identitet, ålder, funktionsnedsättning eller etnisk bakgrund. Med respekt för alla människors lika värde är det en självklarhet att ingen ska behöva avstå vård i Västra Götaland. Ojämligheten, både mellan könen och mellan olika socioekonomiska grupper, är dålig och dyr för samhället. Miljöpartiet vill minska skillnaderna genom att anpassa vården så att den når olika grupper utifrån deras behov, oavsett vilket kön de tillhör. Vi vill även se över hur Västra Götalandsregionen systematiskt kan arbeta med jämlikhetsdata för att kunna garantera att den vård vi utför ger alla jämlika förutsättningar till en bra vård.

Kvinnosjukvård och förlossning

Kvinnosjukvården har halkat efter länge och behöver stärkas på alla plan. Kvinnor går under sitt liv igenom många olika stadier med allt från puberteten, graviditet och klimakterie. Vi behöver därför samla kvinnovården just utifrån detta och ta ett rejält omtag för hela kvinnovården.

Varje kvinna har rätt till en trygg förlossning. Vi i Miljöpartiet vill ha barnmorskeledda förlossningsavdelningar och att du ska ha möjlighet att ha samma team av barnmorskor under hela din graviditet samt eftervård. Arbetsvillkoren för barnmorskor inom förlossningen måste förbättras och vi behöver också se över olika alternativa arbetstidsmodeller som gynnar karriärutveckling, återhämtning och forskning.

Kvinnosjukvården behöver även stärkas i stort. Kunskapshöjande insatser inom områden som preventivmedel, menstruell hälsa, endometriosis, vulvodyni, och klimakteriebesvär är några exempel där vi behöver ta ett större helhetsgrepp för att se kvinnan genom hela livet.

Forskningen inom kvinnosjukdomar borde satsas mer på överlag framför allt då det gäller kostnader av läkemedel, se över likvärdigheten och genusperspektiv.

Din vård, ditt val

Vi vill ha en välfungerande offentlig vård och utgår i första hand från att det är just där den mesta vården kommer att utföras. Den privata sektorn behöver också finnas som komplement till den offentliga vården. Miljöpartiet vill främja idéburna vårdgivare utan vinstintresse som tillför vården och patienterna kompletterande vård på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet utöver regionens egen verksamhet.

En trygg och proaktiv psykisk hälsovård för alla

Vården för psykisk hälsa och vid psykiatrisk sjukdom behöver få en nystart. Den uppdelning som traditionellt funnits i synen mellan somatik och psykiatri har inte varit till gagn för patienten. Vi ser hur köerna till både vuxen-, samt barn- och ungdomspsykiatri växer och att patienter slussas runt mellan olika avdelningar i sjukvårdssystemet. Att dessa köer bara växer är under all kritik och vi vill se tydligare koppling mellan elevhälsovården och primärvården, samt att se över hur vi kan få fler medarbetare att vilja jobba inom psykiatri. Vi vill också se riktade lönesatser för erfarna barnpsykologer.

Regionens vårdcentraler har en nyckelroll när det kommer till psykisk hälsa, både i att arbeta förebyggande och i samverkan med BVC, förskolor, skolor, ungdomsmottagningar och äldrevården. Du som patient ska känna dig trygg i att din vårdcentral har kunskap att hjälpa dig vid psykiska besvär. Alla ska ha rätt till rådgivning och såväl psykologisk som farmakologisk behandling. Vård ska ges utifrån patientens behov, det ska därför inte finnas någon generell gräns för hur många tillfällen en patient kan få samtalsbehandling. Vården ska arbeta med skyddande faktorer mot psykisk ohälsa så att en livskris inte måste leda till långvarig sjukdom.

Miljöpartiet vill stärka missbruks- och beroendevården. Det gäller alla former av missbruk, som till exempel narkotika-, alkohol-, läkemedels- och spelmissbruk. Tidiga insatser är av största vikt vid all form av missbruk. De skadereducerande åtgärderna för missbrukare måste stärkas och kliniker för beroendeavvänjning ska få ökade ekonomiska resurser. Miljöpartiet vill ha en samverkan med andra organisationer om tillnyktringsvården. Vi vill värna om att hänsyn tas till särskilt utsatta grupper och individer.

Sjukhusvård som passar dig

Vården i Västra Götalandsregion ska vara personcentrerad. Vi människor är olika och därför behöver också vården vi erbjuds anpassas efter det. Du ska kunna vara involverad i din egen vård, där dina erfarenheter och förutsättningar tas hänsyn till.

Vi ser att vårdköerna växer i Västra Götaland i efterdyningarna av Covid-19-pandemin. För att korta köerna behövs det riktade insatser och en gemensam kö för hela regionen. Vi i Miljöpartiet vill att den som har stått i kö i mer än 30 dagar ska erbjudas och få hjälp att söka vård var den vill i Sverige om kötiden är kortare någon annanstans. Vi vill även införa en medborgarservice där du som patient kan få svar på vilken plats du har i vårdkön och till vem du kan vända dig för frågor angående din vård.

Miljöpartiet ser ett stort behov av att förbättra cancervården och skapa en mer sammanhållen vård. Sjukvården måste bli bättre på att upptäcka, ställa rätt diagnos, ge behandling och därefter rehabilitera. Det gäller både inom specialistvården och primärvården. Hjälpen patienten får ska inte vara beroende av var hen bor. De standardiserade vårdförlopp som finns har gett bra resultat och bidragit till en bättre cancervård. Det arbetet måste fortsätta.

Du som är anhörig till någon som är sjuk gör ett stort jobb. Det är viktigt att vården även finns som stöd för dig när du ger allt det stöd du har till någon nära dig.

Tänderna är en del av kroppen

Tänderna är en del av kroppen och bör införas i ordinarie ersättningssystem. Så länge de inte är det ska vården utformas utifrån att de som har störst behov ska ges bäst förutsättningar för en god tandhälsa. Information om abonnemangstandvården ska förbättras. Skillnaderna i tandhälsa ska minska genom förebyggande insatser i socioekonomiskt utsatta områden.

Miljöpartiet i Västra Götaland kommer inom området för hälso- och sjukvård arbeta för:

- ett utbyggt hälsofrämjande arbete på vårdcentraler samt ökad samverkan mellan vården och civilsamhället
- Att korta köerna och säkerställa hög kvalitet på vuxen-, barn- och ungdomspsykiatri.
- att alla vårdcentraler ska erbjuda sina listade patienter ett hälsosamtal samt att få en medicinsk hälsostatus det år de fyller 40
- rätten till vård var du vill i Sverige om du väntat längre än 30 dagar
- att du ska ha samma team av barnmorskor under hela graviditeten och eftervården
- att ta ett helhetsgrepp och satsa på en sammanhållen kvinnosjukvård

KAPITEL 4: VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN – EN AV SVERIGES STÖRSTA ARBETSGIVARE. EN ATTRAKTIV ARBETSMILJÖ OCH INDIVIDUELL UTVECKLING.

Västra Götalandsregionen är en av Sveriges största arbetsgivare med över 50 000 anställda, där de flesta arbetar inom vårdsektorn. Personalen är regionens viktigaste resurs och det är avgörande att regionen är en attraktiv arbetsgivare, både för den nyutexaminerade som den erfarna medarbetaren med bara några år kvar i yrkeslivet. Det är viktigt att personalen är delaktig i organisationsförändringar och känner att de kan påverka sin arbetssituation. För att regionen ska kunna vara en attraktiv arbetsgivare, behålla och rekrytera kompetent personal, är arbetsmiljön – framförallt den psykosociala – en avgörande framtidsfråga. Förändringar ska genomföras med inflytande från personalen och takten ska möjliggöra verklig delaktighet på alla nivåer. De anställda ska ges tid att anpassa sig mellan förändringarna. Hierarkier behöver brytas ned. Delaktighet, ansvar och befogenheter tydligare och i utökad omfattning föras ut till de enskilda arbetsplatserna. Personalens engagemang och kunnande måste synas både i lönekuvertet och i arbetsvillkoren. Jämställdhet mellan könen är en given självklarhet – kvinnor ska ha halva makten och hela lönen. Tillitsbaserad styrning ska gälla på alla nivåer. Vi jobbar för och anser att det är en självklarhet att Västra Götalandsregionen ska ha jämställda och jämlika löner.

Regionens ledare och chefer ska ha en inkluderande syn på sitt ledarskap och kompetensutveckling. Arbetsmiljöfrågorna ska ha hög prioritet och varje verksamhet ska ha genomtänkta arbetsmiljöplaner, med fokus på främjande och förebyggande insatser. Den anställdes rätt till fritid ska respekteras genom en väl genomtänkt personalpolitik. Det är även viktigt att regionen tar ett övergripande ansvar för att utbilda chefer och skyddsombud i arbetsmiljöfrågor. Miljöpartiet är mycket positiva till att lyfta alla medarbetare inom regionens hälso- och sjukvård och vill utveckla olika modeller inom begreppen "Rätt använd kompetens", som innebär olika former av arbetsväxling.

Ett värdigt och friskt arbetsliv

Många människor upplever bristen på tid som ett av sina största vardagsproblem. Dagens system där människor blir sjuka av för hög arbetsbelastning medan andra mår dåligt av arbetslöshet är ett resursslöseri. Därför har vi det långsiktiga målet att alla ska få en normalarbetstid på 35 timmar i veckan med förhoppningen att undvika stress och sjukskrivningar. Vi vill ta bort delade turer och fortsätta arbeta fram

olika arbetstidsförkortningsmodeller. Personalfrämjande åtgärder som företagshälsovården är en viktig del av folkhälso- och personalfrämjande arbete. Många verksamheter har fått ökad arbetsbelastning och stressnivån är hög. Ett hälsofrämjande arbetssätt ska finnas i alla regionens verksamheter. En konkret åtgärd är att erbjuda friskvård på arbetstid för de anställda. Vi vill även att Västra Götaland har som uttalad ambition att de som arbetar inom 24/7-verksamheter ska kunna ha fler lediga helger och endast arbeta var tredje helg.

Rätt kompetens – Rättvis konkurrens

Regionen har blivit bättre på att tillvarata medarbetarnas kompetens, till exempel den kompetens som finns hos de med utländsk utbildning och erfarenhet. Mer finns att göra, bland annat att säkerställa kompetensen hos nyexaminerade studenter inom hälso- och sjukvård genom att erbjuda en kvalitativ handledning. Vi behöver dels fortsätta erbjuda människor en snabb kompletterande utbildning, dels hitta nya vägar att tillvarata de arbets sökandes faktiska kompetens. När en person söker arbete ska flerspråkighet och kunskap om flera kulturer ses som en merit. Vi behöver även utveckla hur vi omhändertar den seniora kompetensen. Kompetens handlar också om att se individers kunskap oavsett yttre egenskaper. Miljöpartiet har medverkat till att införa betald specialistutbildning för sjuksköterskor. Detta arbete ska fortsätta och stärkas. För Miljöpartiet är det självklart med lika lön för lika arbete där vi ska ha attraktiva löner som rimmar med vad erfaren kompetens kostar.

Det är av stor vikt att Västra Götalandsregionen som arbetsgivare erbjuder språkutbildning om så behövs.

Hög utbildnings- och forskningskvalitet

Vi behöver ha utbildning med hög och likvärdig kvalitet över hela landet. Därför behövs också starka forskningsmiljöer över hela landet – det är i mötet mellan forskning och utbildning som goda kunskapsmiljöer skapas. Vi behöver därför jobba för att ge möjlighet att utveckla forskningsmiljöer så att forskningen inte endast är knuten till de större städerna.

Miljöpartiet i Västra Götaland kommer inom området för medarbetare arbeta för:

- arbetstidsförkortningsmodeller som möjliggör återhämtning och tid för kunskapsutveckling
- att Västra Götalandsregionen ska ha jämställda, jämlika och konkurrenskraftiga löner
- friskvård erbjuds för medarbetare på arbetstid
- att medarbetare i 24/7-verksamheten endast ska arbeta var tredje helg
- ge möjlighet att utveckla forskningsmiljöer så att forskningen inte endast är knuten till de större städerna.

KAPITEL 5: ETT RIKT KULTURLIV GYNNAR DEN DEMOKRATISKA HÄLSAN. KULTUR – SAMHÄLLSKROPPENS HJÄRTA OCH PULS

Kultur är syret i ett välmående samhälle. Kultur ger energi och perspektiv till såväl personlig, social och hållbar utveckling. Vi är säkra att vi genom kultursatsningar och gemensam kulturstrategi kan stärka kulturformerna i regionen och höja kulturens status. Centralt för Miljöpartiet är att kulturpolitikens frihet ska värnas och stärkas.

Under Covid-19-pandemin har kulturverksamheter lidit. Osäkerhet och inkomstbortfall har drabbat såväl stora som små institutioner, och kulturarbetare har levt under stress och ovisshet. Det är av oerhört vikt att kultur prioriteras i återöppnandet av samhället. För utan kultur, hur får vi igång ett levande, empatiskt och kreativt land? Viktigt är att stödåtgärder riktas effektivt och snabbt till såväl smala som till populärkulturella uttrycksformer.

Öppen, rik kultur ger stark demokrati

Yttrandefrihet, reflektion, bildning och kreativitet är kulturens kärna. Ifrågasättande, provokation, njutning och underhållning dess uttryck. Det är därför särskilt viktigt idag, när auktoritära krafter hotar demokratin, att kulturens fria uttryck värnas. Kulturen ger upplevelser, stärker bildningen, stimulerar till nya idéer och stödjer ett kritiskt tänkande som utmanar etablerade föreställningar.

Ett levande, rikt, mångfacetterat kulturliv av hög kvalitet skapar positiva synergieffekter inom fler politikområden såsom hälsa, skola, vård och omsorg, samhällsutveckling, föreningsliv samt besöksnäring. För att möjliggöra en bredd behövs att medel prioriteras för såväl smal, fri som bred kultur. Den växande spelkulturen både som industri, intresse och yrke i vår region bör också omfamnas.

Varierat kulturellt utbud

Kulturverksamheter känner inga gränser och ett dynamiskt kulturliv är beroende av influenser utifrån. Därför är det viktigt att vi ger möjlighet för regionens kulturaktörer att delta i internationella utbyten. Lika viktigt är samarbeten inom landet. Med samverkansmodellen utformas den regionala kulturpolitiken i tät kontakt med Statens kulturråd. Befolkningens sammansättning ska speglas i regionens kulturliv. Integrationsarbetet ska främjas och stöd till våra nationella minoriteter stärkas.

På många håll inom kultursektorn dominerar män den konstnärliga ledningen och gestaltningen medan kvinnor utgör majoriteten av publiken. Miljöpartiet

anser att både av genus- och demokratiskäl måste denna ordning brytas.

Regionen ska arbeta för fler fristäder för förföljda författare och kulturskapare.

Näring för alla åldrar

Alla ska ha möjlighet att ta del av kultur. Barn, unga och gamla oavsett ekonomiska förutsättningar. Kulturen bör präglas av jämlikhet, frihet och presentera det lokala liksom globala, breda och smala. Kulturlivet ska vara attraktivt för besöksnäring liksom för lokala gemenskaper.

Kulturen har i sig själv ett egenvärde och vi vill se ett brett kulturutbud av hög kvalitet med hög tillgänglighet för alla oberoende socioekonomisk bakgrund eller etnicitet samt möjligheter till eget skapande i alla åldrar.

Kultur är en central del av barns bildning och utveckling. I samverkan med kommunerna ska alla barn och unga kunna få möjlighet att delta i kulturskola med många olika uttryck. Miljöpartiet vill ge estetiska ämnen en starkare ställning i skolan. Här tar våra framtida kulturskapare och kulturkonsumenter sina första steg. Kultur ska inte bara vara något för den som har rätt föräldrar eller råkar bo på rätt plats. Vi står upp för alla barns rätt till sin kreativitet.

Västra Götalandsregionens kulturstrategi med mål att kulturen ska både nå och angå fler i Västra Götaland ska vägleda visionen om ett gott liv i Västra Götaland. Vi vill stärka samverkan mellan biblioteken och värna om denna viktiga plats i samhället oavsett stad eller landsbygd. Vi vill också satsa på uppsökande verksamhet så alla kan ta del av kulturutbudet.

Kulturell vitamin

En grön kulturpolitik handlar om att föra kulturen närmare människan. Kultur på sjukhus har visat sig vara viktigt för tillfrisknande. Här kan sjukhusbiblioteken som kulturbärare få en ny, utvecklad roll, på samma sätt som exempelvis konst i väntrum samt allmänna platser.

Stötta kulturnäringen

Att ge ökat stöd till lokala museer säkerställer åtkomst för alla och dess framtid, samt bidrar till utveckling av kulturen utanför de stora städerna. De lokala museerna spelar en viktig roll i berättandet av den lokala historien och för besöksnäringen.

Vi vill att ersättningsnivån till kulturarbetare ska ses över samt att ett regionalt ateljéstöd inrättas. Ett konkret förslag är ett utställaravtal; det så kallade MU-avtalet (M:et står för medverkansersättning, U:et står för utställningsersättning) med vägledande principer för ersättningar som ska ingå för upphovspersoners medverkan, och gäller utställningsarrangörer som får offentligt stöd. Detta skulle få stor effekt för konstnärers möjligheter att försörja sig. Dessutom fungerar det normerande.

Arbetsstipendier bör öka till kulturarbetare och stärkt stöd till konstnärsorganisationer som centrumbildningar och kollektivverkstäder bör ses över.

Kulturstrategi på menyn

Kulturstrategin är till för att skapa en kulturpolitisk utgångspunkt i Västra Götaland. Den visar Västra Götalandsregionens prioriteringar för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen. Miljöpartiet ska ge arbetet med regionala kulturplanen 2020–2023 hög prioritet också för att låta den vara en motivation för nya investeringar i regionen.

Miljöpartiet i Västra Götaland kommer inom området för kultur arbeta för att:

- kultur för unga och äldre prioriteras
- integrationsarbetet främjas, och stöd till våra nationella minoriteter stärks
- kulturen ska både nå och angå fler i hela Västra Götaland, och bland annat stärka samverkan mellan biblioteken enligt etablerad kulturstrategi
- kulturarbetares villkor ska förbättras, genom bland annat ateljéstöd, ökat antal stipendier eller MU-avtal för konstnärer.

Läs mer om vår politik på
www.mp.se/vastra-gotaland
eller genom att scanna QR-koden!

